

Het werk van de Heer en geld

Principiële gedachten over het werk van de Heer ¹

De uitdrukking 'werk van de Heer' komt in het Nieuwe Testament maar twee keer voor:

'Daarom, mijn geliefde broeders, wees standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig in het werk van de Heer, daar u weet dat uw inspanning niet tevergeefs is in de Heer' (1 Kor. 15:58).

'Wanneer nu Timotheüs komt, zorgt dat hij zonder vrees bij u is, want hij werkt het werk van de Heer evenals ik' (1 Kor. 16:10).

Deze twee teksten maken duidelijk dat *iedere* gelovige zich aan de ene kant moet inzetten voor het werk van de Heer. Aan de andere kant zien we dat de Heer bijzondere werktuigen zoals Paulus en Timotheüs voor het werk in Zijn dienst gebruikte. Hij is de Opdrachtgever en de Heer van de oogst. Wat Hij ooit tegen Zijn discipelen zei, geldt ook vandaag nog:

'De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig; smeekt dan de Heer van de oogst dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstoot' (Luk. 10:2).

We moeten hier niet denken dat het werk van de Heer alleen op een zendingsveld hier ver vandaan gebeurt. Het werk van de Heer is overal waar mensen zijn. Iedere Christen wordt dus aangespoord om de Heer te bidden om arbeiders en om zelf in het werk van de Heer werkzaam te zijn.

De twee grote gebieden binnen het werk van de Heer zijn aan de ene kant het evangeliseren aan onbekeerde mensen en aan de andere kant het werk voor de verlostten van Gods volk.

Na deze inleidende gedachten willen we ons in het vervolg beperken tot de financiële aspecten van het werk van de Heer. Het werk van de Heer is groot en over de hele wereld verspreid. Om dit werk te ondersteunen zijn ook financiële middelen noodzakelijk. Dat was al in de tijd van de eerste Christenen het geval. De noodlijdende Christenen in Jeruzalem hadden materiële hulp nodig (1 Kor. 16:3). De weduwen moesten verzorgd worden (Hand. 6:1). Er waren ook dienaren van de Heer die al hun tijd aan dit werk wijdden en daarom aangewezen waren op materiële ondersteuning (Hand. 13:2). Ook vandaag worden we geconfronteerd met een groot aantal verschillende behoeften, die van plaats tot plaats en van tijd tot tijd verschillend zijn. Het werk van het Evangelie kost geld, maar moet voor de ontvangers altijd gratis zijn, want de verlossing door Jezus Christus is *voor alle mensen kosteloos!*

De ondersteuning van Gods dienaren

Gods Woord geeft ons wat dit betreft belangrijk onderwijs. De Heere Jezus stelde het volgende principe op:

'De arbeider is zijn loon waard' (Luk. 10:7).

---

¹ Graag verwijzen we ook naar onze uitgaven:

- Werken totdat Hij komt, E.-A. Bremicker
- Dienstbaar naar een dienaar, E.P. Vedder jr.
- De arbeider is zijn loon waard, E.-A. Bremicker
- Al jong de Heer dienen, E.H.W. Luimes

In 1 Korinthe 9 werkt de apostel dit onderwerp verder uit. Hij zegt in vers 14: *'Zo heeft de Heer ook verordend voor hen die het Evangelie verkondigen, dat zij van het Evangelie leven'*. Hij had zelf in Korinthe geen aanspraak op dit recht gemaakt, omdat hij het Evangelie kostenvrij wilde maken en omdat hij de Korinthiërs niet tot last wilde zijn (vs. 18; Hand. 18:1-3; 2 Kor. 11:9). Tegelijkertijd nam hij van de gelovigen in Filippi echter een materiële ondersteuning aan. Ook vandaag geldt het principe dat dienaren die zich helemaal aan het werk van de Heer wijden, recht hebben op materiële steun. In bepaalde situaties zullen ze echter ter bevordering van dit werk en tot welzijn van de gelovigen geen aanspraak op dit recht maken.

De kant van de gevers

In het hoofdstuk over geven hebben we al gezien dat de Heer naast de directe steun de collecte in de plaatselijke gemeente als middel heeft ingesteld, zodat we zowel voor arme Christenen als voor dienaren van de Heer kunnen inzamelen (1 Kor. 16:1-3; Hebr. 13:16). Daar kunnen we een belangrijke gedachten uit afleiden: we ondersteunen het werk van de Heer financieel, doordat we elke week onze materiële offers brengen en het aan de Heer overlaten hoe Hij die financiën gebruiken wil.

In 2 Korinthe 8 en 9 geeft de apostel Paulus de gelovigen in Korinthe enkele aanwijzingen met het oog op de financiële ondersteuning voor het werk van de Heer. Deze aanwijzingen gelden ook vandaag de dag nog.

Vrijgevigheid

Allereerst prijst hij de Christenen in Macedonië als voorbeeld voor hun materiële vrijgevigheid (2 Kor. 8:1-4). Deze gelovigen waren arm en moesten veel verdrukkingen en beproevingen meemaken. Toch *'smeekten ze ons met veel aandrang dat wij hun genadegave en aandeel in het dienstbetoon aan de heiligen zouden aannemen'*, dat wil zeggen dat ze dringend wensten aan de materiële ondersteuning deel te mogen nemen. Ze waren *'uit eigen beweging'* gewillig om, voor zover mogelijk was en zelfs nog meer (*'boven vermogen'*) het werk van de Heer financieel te ondersteunen. Wat was de sleutel van hun grote vrijgevigheid? *'Zij gaven zich eerst aan de Heer en daarna aan ons, door de wil van God'* (2 Kor. 8:5). Zijn wij ook zo vrijgevig?

Een aansporing voor anderen

Het voorbeeld van de gelovigen in Macedonië was een aansporing voor de Korinthiërs, om *'ook in deze genadegave overvloedig'* te zijn (2 Kor. 8:7). Het is dus een *genadegave*, als we met ons vermogen het werk van de Heer mogen ondersteunen. En daarin moeten we *'overvloedig'* zijn. Paulus kon tegen de Korinthiërs zeggen: *'Uw ijver heeft velen aangespoord'* (2 Kor. 9:2). Als voorbeeld vinden we hier ook de *genade van onze Heer Jezus Christus*: Hij Die rijk was, is omwille van ons arm geworden, zodat wij door Zijn armoede rijk zouden worden (2 Kor. 8:9). Is dat niet genoeg aansporing voor een ieder van ons?

Niet alleen willen, maar ook doen

Sommige Christenen zien en horen over de vele behoeften in het werk van de Heer. Ze nemen zich ook voor om iets te geven. Daarin lijken ze op de Korinthiërs die bereid waren om het werk te ondersteunen. Nu roept de apostel hen ertoe op het niet bij een *'willen'* te laten, maar ook het *'doen'* te volbrengen (2 Kor. 8:11)! In hoofdstuk 9:7 benadrukt Paulus: *'Laat ieder geven naardat hij in zijn hart heeft voorgenomen; niet met tegenzin of uit dwang, want God heeft een blijmoedige gever lief'*. Een bereidwillig hart is het beslissende uitgangspunt. Maar dan moeten ook de vrijgevege handen volgen, die het werk blijmoedig ondersteunen.

Een wederzijdse ondersteuning

In diverse westerse landen leven veel mensen in overvloed, ze bezitten duidelijk meer dan ze nodig hebben om te leven. In 2 Korinthe 8:14 vertelt de apostel ons, dat onze overvloed van nu het gebrek van anderen moet compenseren. Mocht de situatie veranderen, dan kan ook het omgekeerde voorkomen: de overvloed van de Christenen in andere landen zou ons gebrek dan moeten compenseren. De Heer bepaalt deze wederzijdse ondersteuning, 'zodat gelijkheid ontstaat'. Dat is geen 'gelijkheid' volgens het communistische gedachtegoed. Nee, God wil degenen die meer hebben gebruiken om degenen die arm zijn te ondersteunen.

De vrucht die door God wordt gewerkt

In Filippi 4:17 zien we nog een ander aspect: *'Niet dat met mij om de gave te doen is, maar het is mij te doen om de vrucht die rijkelijk op uw rekening komt'*. De Filippenzen hadden Paulus materieel ondersteund. Daarvoor was hij hun van harte dankbaar. Tegelijkertijd herkende hij er ook een vrucht in die God had gewerkt. Wat de Filippenzen de apostel gegeven hadden, was voor God *'een welriekende reuk, een aangenaam, aan God welbehaaglijk offer'* (vs. 18).

De kant van de ontvangers

Het is niet makkelijk om materiële ondersteuning aan te nemen. Dat geldt zowel voor arme Christenen als ook voor dienaren van de Heer. In werkelijkheid kan onze valse bescheidenheid om niets aan te nemen voortkomen uit een hoogmoedige en onafhankelijke levenshouding. Dat is in het bijzonder voor de dienaren in het werk van de Heer een gevaar. Daarom willen we ook enkele aspecten van de ontvangers van materiële gaven bekijken.

Vertrouwen en afhankelijkheid

Een Christen die fulltime in dienst van de Heer is, is 'zijn loon waardig' (Luk. 10:7). In welke vorm deze financiële ondersteuning naar hem komt, is bijzaak, want hij moet het alleen van zijn Heer verwachten! De dienaar wordt er dus niet toe opgeroepen zijn vertrouwen op een institutie of organisatie te stellen. Hij is volledig van de Heer *afhankelijk*, Die hem de opdracht gegeven heeft. Hij vertrouwt op Hem wat betreft zijn materiële behoeften. De Heer heeft veel middelen en wegen om Zijn dienaren financieel te steunen. Dat kan zijn door een plaatselijke gemeente, door afzonderlijke Christenen, door familieleden of door de mensen die hij dient. Het is aan de dienaar om volledig op de Heer, zijn Opdrachtgever, te vertrouwen:

'Zeker, mijn ziel, zwijg voor God, want van Hem is mijn verwachting' (Ps. 62:6).

Dankbaarheid

God wordt zowel door de vrijgevigheid van de gever als door de dankbaarheid van de ontvanger verheerlijkt (2 Kor. 9:11-13). De dankbaarheid van de dienaar, die een materiële ondersteuning heeft ontvangen, richt zich allereerst tot God, van Wie hij alles verwacht. In Filippi 4:10-20 zien wij hoe Paulus de ontvangst van een gave bevestigt en hoe hij hiervoor dankt. Hij spreekt zijn dank dan wel niet woordelijk uit, maar toch brengt hij zijn dankbaarheid tot uitdrukking.

Vreugde en tevredenheid

De paragraaf uit Filippi 4 laat nog twee andere aspecten zien. De apostel verheugde zich met heel zijn hart over de gift van de Filippenzen (vs. 10). Tegelijkertijd betuigt hij zijn tevredenheid: *'Ik heb geleerd tevreden te zijn met de omstandigheden waarin ik verkeer'* (vs. 11). Hij is blij over de liefde en de vrijgevigheid van de Filippenzen, maar hij heeft ook geleerd om in elke situatie tevreden te zijn. Of hij nu genoeg te eten had of honger moest lijden, of hij nu overvloed had of gebrek - zijn blik was op Christus gericht, van Wie hij alles verwachtte: *'Ik vermag alles door Hem Die mij kracht geeft'* (vs. 13).

Het beheer van financiële giften

Onze materiële gaven, die we elke zondag aan de Heer geven, moeten beheerd worden op een manier waar God mee kan instemmen. Volgens Handelingen 6:1-6 en 1 Timotheüs 3:8-13 stelt de plaatselijke gemeente gelovige mannen voor deze taak aan. Niet iedereen is daarvoor geschikt. In Handelingen 6 werden mannen uitgekozen die een goed getuigenis hadden en die vol van de Heilige Geest en van wijsheid waren. Ook in 1 Timotheüs 3 lezen we enkele eisen die aan zulke dienaren gesteld worden.

Deze taak begint met het *tellen* van de collecte. Het is Gods wil dat elke zaak door twee of meer getuigen wordt bevestigd (Deut. 19:15; 2 Kor. 13:1). Daarom is het verstandig dat de collecte door minstens twee broeders samen wordt geteld, die daar zelf verantwoording aan de gemeente over moeten kunnen afleggen.

In 1 Korinthe 16:3 heeft de apostel het over het *overbrengen* van de gave. Ook hier wordt duidelijk dat de gemeente bepaalt wie daarvoor geschikt is. In die tijd moesten de broeders het geld persoonlijk naar een andere plaats brengen. Vandaag wordt de gave meestal per post of via de bank verzonden. Toch blijven de Bijbelse principes waar. Zoals in die tijd nooit één afzonderlijke broeder de gave overbracht, moet ook de verdeling van de collecte van de plaatselijke gemeente niet worden overgelaten aan de verantwoordelijkheid van maar één persoon.

In Romeinen 15 krijgen we enkele aanwijzingen voor het verdelen van de materiële gaven voor het werk van de Heer in het buitenland. Daar zegt de apostel: *'Maar nu reis ik naar Jeruzalem ten dienste van de heiligen. Want Macedonië en Achaje hebben het goedgevonden een inzameling te houden onder de heiligen die te Jeruzalem zijn'* (Rom. 15: 25, 26).

Uit 2 Korinthe 8 weten we, dat Paulus wat dit betreft door twee broeders werd begeleid: *'En wij hebben ook de broeder met hem gezonden, wiens lof in het Evangelie in al de gemeenten verbreid is; en dit niet alleen, maar hij is ook door de gemeenten gekozen als onze reisgenoot met deze genade, die door ons bediend wordt tot heerlijkheid van de Heer Zelf en als bewijs van onze bereidheid. Hierdoor voorkomen wij, dat iemand ons verdacht maakt bij deze overvloed die door ons bediend wordt'* (vs. 18-20).

We zien hier dat Paulus, Titus en hun metgezel in opdracht van de gemeenten in Macedonië en Achaje een materiële gave naar Jeruzalem brachten. Hier kunnen we zien dat het dus Bijbels is als enkele broeders de financiële middelen voor het werk van de Heer in het buitenland in opdracht van de gemeenten in een regio of land doorsturen of beheren. Zoals het voorbeeld van de metgezellen van Paulus duidelijk maakt, is het echter nodig dat deze broeders hun betrouwbaarheid in het leven hebben laten zien en dat ze het vertrouwen van de vertegenwoordigde plaatselijke gemeenten genieten. In zo'n geval moeten ook wij hun onze liefde en ons vertrouwen schenken (vs. 24).

Zij verrichten de administratieve taken voor de overboeking naar het buitenland en ze zijn in contact met dienaren van de Heer daar ter plaatse. Bovendien is het hun opdracht om zich bezig te houden met de omstandigheden die daar heersen, zodat ze zich een zo goed mogelijk beeld van de

verschillende materiële behoeften kunnen verschaffen. Ze oefenen daarbij geen controle uit over de dienaren in het werk van de Heer, maar ze ondersteunen veel meer de gevers bij de afhandeling van giften naar het buitenland. Maar het belangrijkste is dat ze zich wat betreft het beheer van de hun toevertrouwde middelen door de Heer laten leiden. Omdat dit werk niet eenvoudig is en er veel wijsheid voor nodig is, zijn ze dankbaar voor elke ondersteuning door middel van gebed, zodat door hun werk de Heer verheerlijkt wordt en Zijn werk voorspoedig mag gaan!

Bij dit alles moeten we erop letten dat de innerlijke betrokkenheid en oefening van de gevende gelovigen of de gevende gemeenten met het oog op de ondersteuning van het werk van de Heer niet wordt ingeperkt of weggenomen.

Hansruedi Graf